

Rakentamisen lupahakemuksen tietokomponentit

Raportti

19.12.2023

Työn toteutus

Tekijät:

- Pasi Lappalainen, Nosto Consulting Oy
- Tero Pietilä, Gispositio Oy

Ohjausryhmä:

- Anssi Hänninen, ympäristöministeriö
- Tomi Marjamäki, ympäristöministeriö
- Teemu Pekkanen, Suomen ympäristökeskus
- Paula Mäenpää, Suomen Kuntaliitto ry.

Projektin aikana järjestettiin kaksi työpajaa (8.9.2023 ja 12.10.2023), joihin oli kutsuttu osallistujia kunnista, alan yrityksistä sekä Semanttisen yhteentoimivuuden Rakennukset ja rakennelmat –alaryhmästä.

Lisäksi järjestettiin erilliset esittelyt ja kommentointimahdollisuudet Semanttisen yhteentoimivuuden teemaryhmälle 18.9.2023 ja Rakennukset ja rakennelmat -alaryhmälle 22.22.2023.

Työ on toteutettu 2.8.2023–19.12.2023.

Työn tavoite

Tavoitteena oli täydentää ja laajentaa nykyistä Rakentamiseen liittyvien lupapäätösten tietomallia rakentamisen lupahakemusten tiedoilla. Rakentamisen lupahakemuksilla tarkoitetaan seuraavia lupatyyppejä:

- Rakentamislupahakemus
- Poikkeamislupahakemus
- Purkamislupahakemus
- Maisematyölupahakemus
- Rakentamisluvan jatkoaikahakemus
- Rakentamisluvan muutoslupahakemus

Tarkoituksena oli, että määrittelytyön jälkeen rakentamiseen liittyvien lupapäätösten tietomalli kattaa kaikki rakentamislupatyyppeiden elinkaaren vaiheet.

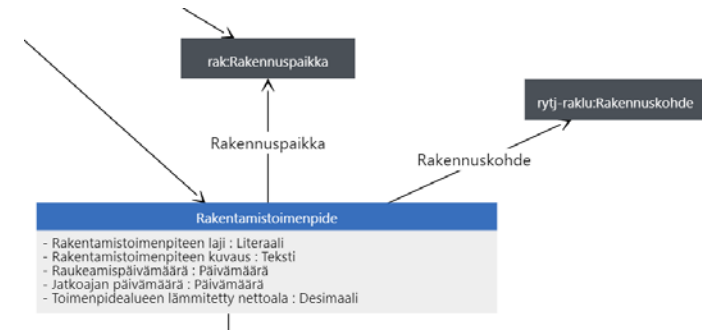
Työn tuloksena olevien tietokomponenttien täytyy yhdessä muun Rakentamisen lupapäätösten tietomallin kanssa kattaa KuntaGML-skeemojen tietomääritykset siltä osin, että rakentamisen lupapäätösten tietomallilla voidaan myöhemmin korvata KuntaGML-skeemat tiedonsiirrossa kuntien ja rakennusrekisterin välillä.

Tehty määrittely viedään myöhemmin erikseen osaksi Rakentamiseen liittyvien lupapäätösten tietomallia.

Työn toteutustapa

Luotiin uusi tietokomponenttikirjasto Rakentamisen lupahakemus (lupaha),
<https://tietomallit.suomi.fi/model/lupaha/>

Laaditussa määrittelyssä on viittaus Rakentamisen lupapäätökset (rytj-raklu) tietokomponentti-kirjastoon niiltä osin, joilla ei ole muutosvaikutusta ko. tietokomponenttiin.

KuntaGML-määrittelyt on tuotu pääosin sellaisenaan.

Työnjohtajan ja suunnittelijan virallisen pätevyyden todentaminen on lisätty uutena ominaisuutena (Laki rakentamisen suunnittelu- tai työnjohtotehtävissä toimivien pätevyyden osoittamisesta, voimaan 1.1.2025 alkaen).

Tehdyt keskeisimmät muutokset on esitetty seuraavissa kalvoissa.

Koodistoista on tehty myös erillinen Excel-taulukko.

Rakennusvalvonta-asia

Vireilletulopäivämäärä	>		
Rakennusvalvonta-asian tyyppi	>	Rakennusvalvonta-asian tyyppi	
Rakennusvalvonta-asian elinkaaren tila	>	Rakennusvalvonta-asian elinkaaren tila	
Hallinnollisen alueen tunnus	>	Hallinnollisen alueen tunnus	
Vaativuusluokka	>	Vaativuusluokka	
Päivityksen laji	>	Päivityksen laji	
Päivityksen selite	>	Päivityksen selite	
Päätös	>	Päätös	
Lupahakemus	>	Lupahakemus	
Rakennuspaikka	>	Rakennuspaikka	
Rakentamistoimenpide	>	Rakentamistoimenpide	
Asian tunnus	>	Asian tunnus	
Erytyssuunnitelma	>	Erytyssuunnitelma	>
Rakennussuunnitelma	>	Rakennussuunnitelma	>
Rakennuksen tietomalli	>	Rakennuksen tietomalli	>
		Viitelupa	>
		Käsittelyntila	>
		Osapuolet	>
		Lausunto	>

Muutokset

Poistettu attribuutti Vireilletulopäivämäärä, koska se hallitaan luokassa Käsittelyntila

Lisätty assosiaatio Käsittelyntila

Lisätty assosiaatio Viitelupa

Lisätty assosiaatio Osapuolet

Lisätty assosiaatio Lausunto

Lupahakemus

☰ Saapumispäivämäärä >	☰ Hakemuksen tyyppi = >
☰ Rakentamislupahakemuksen tyyppi >	☰ Hakemuksen sisältö = >
☰ Hakemuksen sisältö >	☰ Sijoittamis-/toteuttamislupa >
☰ Sijoittamis-/toteuttamislupa >	↔ Dokumentti = >
↔ Dokumentti >	↔ Hakija = >
↔ Haetut poikkeamiset >	↔ Purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitys >
↔ Hakija >	↔ Haettavat vähäiset poikkeamiset >
↔ Purkumateriaali- ja rakennusjäteselvitys >	↔ Rakentaminen = >
↔ Haettavat vähäiset poikkeamiset >	↔ Poikkeaminen = >
	↔ Purkaminen = >
	↔ Maisematyö = >
	↔ Rakentamisluvan jatko aika >
	↔ Rakentamisluvan muutos >

Muutokset

Poistettu attribuutti Saapumispäivämäärä, koska se hallitaan luokan Rakennusvalvonta-asia assosiaatiossa Käsittelyntila

Muutettu assosiaation nimi geneerisemmäksi:
Rakentamislupahakemuksen tyyppi →
Hakemuksen tyyppi

Siirretty assosiaatio Haetut poikkeamiset
luokkaan Poikkeaminen

Lupahakemus muutettu ns. "Kuoriluokaksi"
Varsinaiset ilmentymät ovat
lupahakemustyyppien mukaisia:

- Rakentaminen
- Poikkeaminen
- Purkaminen
- Maisematyö
- Rakentamisluvan jatko aika
- Rakentamisluvan muutos

Rakentamistoimenpide

☰ Rakentamistoimenpiteen laji >	☰ Rakentamistoimenpiteen laji
☰ Muutostyön tarkenne >	☰ Rakentamistoimenpiteen kuvaus
☰ Rakentamistoimenpiteen kuvaus >	☰ Raukeamispäivämäärä =
☰ Raukeamispäivämäärä >	☰ Jatkoajan päivämäärä =
☰ Jatkoajan päivämäärä >	↔ Rakennuspaikka =
☰ Perusparannus >	☰ Toimenpidealueen lämmitetty nettoala
☰ Purkamisen syy >	↔ Rakennuskohde =
☰ Muutosala >	↔ Toimenpide =
☰ Korjausaste >	
↔ Rakennuspaikka >	
☰ Toimenpidealueen lämmitetty nettoala >	
↔ Rakennuskohde >	

Muutokset

Siirretty Toimenpide luokan alle:

- Muutostyön tarkenne
- Purkamisen syy
- Muutosala
- Korjausaste

Poistettu Perusparannus, koska se käy ilmi varsinaisesta toimenpiteestä

Lisätty assosiaatio kuoriluokkaan Toimenpide, jonka alaluokkia ovat:

- Uusi
- Purkaminen
- Laajennus
- Kaupunkikuvatoimenpide
- Uudelleen rakentaminen
- Maisematyö

Uudet pääluokat, keskeisimmät

Luokka	Kuvaus
Viitelupa	Kohde, jolla voidaan viitata toiseen Rakennusvalvonta-asiaan
Käsittelyntilahistoria	KuntaGML:sta adoptoitu tapa esittää asian eteneminen/historia
Poikkeamislupahakemus	Assosiaatio kuoriluokasta "Lupahakemus"
Purkamislupahakemus	Assosiaatio kuoriluokasta "Lupahakemus"
Rakentamislupahakemus	Assosiaatio kuoriluokasta "Lupahakemus"
Rakentamisluvan jatkoaikahakemus	Assosiaatio kuoriluokasta "Lupahakemus"
Rakentamisluvan muutoslupahakemus	Assosiaatio kuoriluokasta "Lupahakemus"
Maisematyölupahakemus	Assosiaatio kuoriluokasta "Lupahakemus"
Lausunto	KuntGML:sta adoptoitu tapa esittää luvan hakemisen yhteydessä pyydettyvät ja saadut lausunnot
Osapuolet	KuntGML:sta adoptoitu tapa esittää luvan hakemisen yhteydessä esiintyvät Osapuolet (Roolit)

Uudet koodistot, keskeisimmät

Koodisto	Kuvaus
Rakennusvalvonta-asian käsittelyn tila	Rakennusvalvonta-asian käsittelyn tila -koodisto on muodostettu syksyllä 2023 työpajojen, kuntien tietojärjestelmätoimittajien ja KuntaGML koodistojen pohjalta
Rakennusvalvonta-asian osapuolen rooli kunnan kannalta	Rakennusvalvonta-asian osapuolen rooli. Koodisto on muodostettu kopioimalla KuntaGML määrittelyjen mukainen arvojoukkolistaus.
Rakennusvalvonta-asian lausunnon puoltotieto	Rakennusvalvonta-asiasta pyydetyt lausunnon puoltotiedon koodisto. Koodisto on muodostettu kopioimalla KuntaGML määrittelyjen mukainen arvojoukkolistaus
Rakennusvalvontasian lupahakemuksen suunnittelijaroolin hyväksynnän tilakoodi	Rakennusvalvonta-asian lupahakemuksen suunnittelijaroolin hyväksynnän tilakoodi. Koodisto on muodostettu kopioimalla KuntaGML määrittelyjen mukainen arvojoukkolistaus.
Rakennusvalvontasian työjohtajahakemuksen käsittelyn tilakoodi	Rakennusvalvonta-asian työjohtajahakemuksen käsittelyn tilakoodi. Koodisto on muodostettu kopioimalla KuntaGML määrittelyjen mukainen arvojoukkolistaus.

Kaikista koodistoista on saatavissa erillinen Excel-taulukko.

Huomiot ja jatkokehitys- toimenpiteet

- 1) Laadittu määrittely tulee siirtää erillisenä hankkeena osaksi Rakentamisen lupapäätökset – tietomallia (<https://tietomallit.suomi.fi/model/rytj-raklu/>). Siirtoa ei ole tehty tämän hankkeen aikana, jotta käynnissä oleva Ryhti-toteutus ei vaarantuisi tietomalliin tehtävistä muutoksista.
- 2) Työ on toteutettu suomeksi. Määrittely tulee kääntää myöhemmässä vaiheessa myös englanniksi ja ruotsiksi.
- 3) Laadittu määrittely koskee jatkoaika- ja muutoslupahakemusten osalta ainoastaan rakentamislupaa. On kuitenkin todennäköistä, että vastaava toiminnallisuus tarvitaan myös purkamislualle ja maisematyölualle.
- 4) Purkamisilmoitusta ei käsitellä laaditussa määrittelyssä hakemustyyppinä. Huomioitavaa on, että purkamisilmoituksen käsittely puuttuu myös Rakentamisen lupapäätökset -tietomallista ja myös KuntaGML-määrittelyistä.